

Nam cum quisq; suum repetat tunc cuius amicitia
Afferens penitus videtur ut ante volat
Frons et ab verbe venit campestres querere lamas
Quibus in scapula post parat acta sua
Quinque vna petit frans que vana gurgit
Hoc dicunt populi vite nocere sibi
Frons manet in doleo trahit et vult vendere vni
Sepes de veteri conficit ipa novum
Frons eam panis vendet quos summe fusto
Cernere te facit tu magis inde eam
Sperant tactus ubi fallunt summa visus
Vnde te panificus fraudet in arte solus
Hic enim spes que vendat fraude negante
Sumus suis iuris dicit veterita uonis
Sonnit in laque sibi partem sepes septem
Vendere subtili frans caput ipa sibi
Hic loquit vltimus quomodo frans singula artificia nemio
Et vrbis virtualia vbiq; sua subtili dispositione gubernat ..

Nolunt artifices frans deponere leges
Eius in arbitrio sunt sua facta modo
Fabricat ista cyphos argentum purgat et aurum
Et caput ex puro purius ipa tuo
Constat ex vitris gemmas oculis preciosis
Admonet et addit eis fallit ut inde magis
Si quis habes panem de quo tibi vis fore vestem
Frons tibi sondit eam pars manet vna sibi
Quibus nil sit opus vestis mensuraq; fallit
Plus caput ex opere nil valet omne tibi
Et quid pellit abis ugris quoy grisis
Dicam nunquid eis frans mutat ipa prius
Frons prima facie trahit in longum suis apte
Quos trahit hoc hoste aris caret inde pede
Frons quoy subtili vendens ore filat arum
Contractos et opus frans facit aruigeros
Flurum candele frans de pinguetudine fante
Prouocat hinc fluxus sit sibi perpetuus
Frons etenim sellas ovens facit et sonitares
Quoniam inuit artem frans facit esse suam
Frons etenim carnes ipa vendit quoy pifces
Condolet hinc gustus dum sapit inde prius
Frons facit ob paues piftores fraudere clatis
Furca tamen furis iustior esset eis
Cervisie domina frans est refrante lagem
Qua vix p seriem fac Thetis esse Cerem
Frons vasis et cocti componit et ordunt assa
Iux abor horum conuocat ipa forum
Vt furt ab ipa modo sumor vultantur abisso
Sic frans assa sibi clamat in aure fori

Hospes in hospicio fraus gaudet de pegrinis
 Sed peregrinus eam plangit habere malam
 Sicut in motio decondat fraus munuendo
 Sicut per apocypen licita volendo tamen
 Dum curat munera fraus pullos vendit et oim
 Est nichil inq' fore quum regit ipa dolo
 Fraus procurator omnium in vrbe notatur
 Dum causas iungit semper se vna luit
 Et innumeranda maris consistunt litora nobis
 Sunt infirmi fraudis in ore doli
 Fraus facit et facta vendit quop' iudicat acta
 Ambicione sua semper per omne rea
 Non commune bonum fraus ai sit rector agendi
 Duxit set proprium spectat habere lucrum
 Sic pater in sine nunc transiit exul ab vrbe
 Ip'a fides sterilis fraus parit atq' magis
 Hoc ego non dico qd' fraus committitur in omnes
 Iusto nam cum fraus nichil accit ibi
 Et sic loquitur de que illo malis et impetuoso qui inuione
 ministeriu sibi adoptans in conuices suam accendit malicia
 quo magis sicut ciuitatis regimen sua inopportunitate
 perturbat et extinguit

Corrupter errat auis p'p'ia que stercore indium
 Eius erit custos contumaciter studeat
 Deceus est cui scias qui tollit honorem
 Quo campestris habet cui prora loca
 Est inter ipsu furiosus ubiq' timendus
 Saltem dum gladium possidet ipse manu
 Est set in vrbe vulgus hominis metuenda potestas
 Iudicis officio cum furt ipse suo
 Inpote sola domi poterit succilla cremare
 Sic malis indigena solus in vrbe grauat
 Antiquis subito rebus natura gemescit
 Et magis insolita de nouitate dolet
 Sorte repentina dum pauper in vrbe leuatur
 Et licet indignus cultu honore let
 Verbis nobilitas poterit cui dampna tueri
 Cum uoni pulchrorum gloria laudet eum
 Erridet stultus stulto vix iniquis iniquo
 Gaudet sensatus cum sapiente viro
 S'perans nichil est humili cum surgit in altum
 Saltem cum seruis iustatur ipse prius
 Mens iniqua manet serui de contumacia
 Sed quibus summum sors sibi ferre fatum
 Si cursore equi sella sit disillus operatur
 Non tamen in cursu fit magis inde celer
 Iudicatur ruderis nec homo mittitur honore
 Rusticitate sua quum magis asper erit

Com
 Sic e
 Amm
 Dico
 Qu
 Quen
 Fms
 Que p
 quste
 Posti
 Iam
 Sic tu
 Calis
 Spu
 Vertr
 Exrit
 Fran
 Hoc
 Res
 Se d
 Amf
 vix t
 Hic
 qua
 vart
 vult
 Sed
 et
 Que
 luga
 de
 Exrit
 Iuga
 Iuga
 Quo
 tre
 Iuga
 Corp
 fide
 Per
 Gra
 de
 de
 de
 de

Comuni p[ro]fide d[omi]n[u]m animalia queq[ue]
Sic est de cuius qui stat in urbe male
Annis p[ro]s fallax hominem sine morib[us] urbe
Drepoint quis sit vltima fama dabit
Vir malus est hominu[m] multos sepe flagellu[m]
Quem deus ad tempus plura mouere sinit
Sine tamen proprio capiti mala cuncta refundit
Que foris in p[ro]lo fecerit ipse prius
quille cadit olei premit. Inan sola venem.
Sollis nullenos vir malus abq[ue] bonos
Ignis carbo plures producit in ignem
Sic mala multa facit quo mauet ipse malus
Talis enim summam fuerit cum stans in arcem
Spunt et imperio subdere cuncta suo
Vertitur ecce vta prius et qui celsior verbis
Extrat inferior omnibus ipse cadit
frans florere potest set fructificare nequibit
Rex sua radices plantula firmat humo
Res probat in fine cum quis tumefactus auit
Se dabit in precium non fore grande lucrum
Quisq[ue] valet speculo satis ista videre moderno
Vt tamen est. Inuenis qui cauet nam videns
Hic loquit eam de que illd qui linguosus et
Inuans seminat. Distorbiam existit. Loquitur de
Varns eam periculis occasione lingue male contu
mentibus ..

Quam susurro manet et vir linguosus in urbe
Plebis in obprobrii scandala plura mouet
Et iam linguosus homo reliquos velut altera pestis
Sedit et ut turbo sepe repente uocet
Set quia lingua mala mundo solus omne misirat
Que sibi sunt vires dicere tendo graues
Lingua mouet lites his prelia prelia plebom
Plebe gladios gladii sustinet, scisma necem
Exarpat regis fat flammis depopulatur
Lingua suces, lingua prelia, lingua domos
Lingua uarior uerus dissidit et vnum
Quos deus instituit efficit esse duo
Ite fugantur diues impie, impiaq[ue] marit
Lup malum dicunt res sibi semper agi
Corporis exigua pars nulli parcere nouit
fallax et finalis fasq[ue] uolubisq[ue] loqui
fermentum modicum totum corrumpit acerrim
Exacuens mentem singula membra mouet
Non nichil est qd eam duplex custodia fermit
De fluit in verbis impetiosa suis
Sensibus obstruit prudens uentura palatu
Ut claustru[us] residens clausa silere queat

Cap.
FVI.

Talis enim custos stimulis castigat acutis
 Ut nichil abrupte queq; sicuter agat
 Externus datur alter ei custos labiorum
 Ut duplex duplica munia claudit ner
 Offensu ordo prior excessus corrigit alter
 Carnuus et madidus iucua verba facit
 Hos tamen erumpit artus quauddam latenter
 Et ruit in verba que reuocare nequit
 Impetus huius habet verum firmissima mille
 Que velut ignis edax prospera queq; vorant
 Quere qui poterit quot in ethere summa lucent
 Parturq; quot stans corpora puluis hēt
 Vir satis est sapiens homo talis ut omnia dicat
 Semina pestifera que mala lingua serit
 Ademo referre potest mala que linguosus in orbe
 Parturit et duplo prouocat ore dolos
 Res mala lingua loquax res peior possima res est
 Que quibus careat assibus ossa terit
 Adon locus est pacis ubi regnat lingua loquax
 Qui nec habet pacem non habet ipse deum
 Qui sine pace dei discordat habere salutem
 Adon valet est et opus absq; salute nichil
 Quis quod adspicit sibi par discordia tollit
 Quicquid et ista lenius erigit illa ruit
 Est ubi regnat amor deus est ubi nullus amator
 Surgit ut causas nescit adesse deus
 Est grauior plumbi massa sic garrula lingua
 Ponderare sub cuius corrunt verbis honori
 Qui mala vult urbi concius nescant urbem
 Iam fallaci nec sit aperta viro
 Qui licet duplex talis auat urbis honorem
 Corde silens mente semina fraudis habet
 Sicut aqua pisces gaudet letatur iniquis
 Sum videt alterius dampna patere magis
 Fontem eum solus communem topicat vni
 Plebs perit et pestis magna repente venit
 Cuius qui cives conturbat et opprimit omnes
 Cyulis aut mortis sit sibi peun prius
 Sum deus solus olet totum caput inficit ille
 Si fons extrahitur cessat ab inde color
 Sic prius extrahitur sit cuius in orbe malignus
 Qui cuius honor perdat in orbe loqui
 Expedi vniis enim mouatur ne quasi tota
 Parte pereat lesa de grauitate sua
Urbis rector age qd sit concordia que sat
 Pacem par etenim prospera cuncta parit
 Adon soluet in populo sermo tuus impetiosus
 Dulcibus est verbis urbis alendus amor

Obsequium iugesq; sonat tumidosq; leones
Rustica paulatim raurus aratra subit
Sic ubi quod nequeit valet hoc prudentia vices
Comptatq; de facili pondere complect opus
Non satis una tenet agitatae anchora puppes
Nec satis est liquidis vincas hauius aquis
Sola nec una viri personam potest sine plebis
Curullo cunctas verbis habere vices
Principis obsta si tu potes aut sapienter
Sistite paulatim quod nequis ipse simul
Tempora dum veteris queris reuerentia dampni
Sepe magis morbum qm̄ medicamen licet
Curando fieri quaedam vitia videmus
Vulnere que melius non tetigisse fuit
Flumina magna vides paruis de fontib; orti
Flumina collectis multiplicantur aquis
Sepe in primo quos erat sanabile vulnus
Sistunt longo tempore vesan opem
As vomitum felis est reuocabile fatis nouitū
Vulnus et infirmitas causa pusilla nocet
Vulnus in antiquum rediet mala sanā ceterū
Effectus ante causa prius erit
Ut vir extinguit cinerem sub sulphure tangas
Vult et ex minimo maximus ignis erit
Sic indistincte veterem qui corripit iram
Commouet ex facili ferre quod ipse nequit
Quelibet extinguit iniuria suscitāt ignes
Quo prius oblitū focus ira redit
Ira subit deforme malum licetq; cupido
Est ubi nullis amor verba habet omne nephas
Crimina dicuntur resonat clamoribus ether
Immoit iratum sic sibi quisq; deum
Pertinet ad aues rabidos compestere mores
Cauidā pax homines trux seget ira feras
Nulla fides ubi nullus amor set amore remoto
Ignorat proprium quisq; in urbe gradum
Dum summa manet plebs a sapientibus verbis
Consilium multae calliditatis hinc
Ignes aqua dormimus duo sunt pietate carentes
Vulnus et indomitus peior habetur eis
Super iusticia pax et concordia aues
Rebus et in causis iustificare solet
Dum ubi sunt dicit non hic cur tunc abierunt
Amor et argenti lamina causa fuit
Quos vilius acquirit licrum durabile non est
Iubide nec amor durat in urbe comies
Vulnus preterita peritura temporis ore
Vulnus preterita perfida verba sic

Sic plus quam credi poterit fortuna rebinet
Surget et in precium quos modo vile cadit
Assidet interdum fieri placabile iuuven
Aube solet pulsi clarior esse dies
Par datur in terris quibus erant honesta voluntas
Iur malis omne quod est pacis ab urbe fugit
Roma caput iuueni fuit omni tempore saltem
Dum vincimus amor venit in urbe forum
Sed diuisa statum vidueta recessit honore
Eius et imperium perdidit omne deus
Non honor Athenis secessit diuino cines
Humines omni non habuisse sumus
Postea quanto grauis urbem diuisio ipse
Animo de veteri sumpsit honore uicti
Sors tamen illa deo meditante recedat ab urbe
Vestra que magno fuisse honore sui
Quo de errore in singulis temporalium gradibus existente
tractatum est. Jam quia diuini quibus sub legis iusticia gu
beruari oportet tractare ulterius intendit de illis qui
iuris ministri dicuntur quibus tamen ipsi omnem suam
caute hanc iusticiam consueverunt et propter mundi suorum
uniusmodi emerunt. Incipit liber Sextus ..

Sunt modo qui plures nomen de lege gerentes
Qui tamen in parte nomen habent sine re
Sua sine lege dei sub lege viri quasi suum
Usurpant nomen legis habere suum
Est quibus omnis amor extraneus omnis error
Proximis et propriis causa creata licet
Hic labor hoc opus est prius cui munere ungi
Est sine quo lingue muta loquela sine
Qui tamen ad veras leges vacat et sine fraude
Iusticiam querule proximitatis agit
Et psalmista cauit est vir unguis ille beatus
Pauos set tales iam sibi tempus habet
Iurea pugna nouo sic conterit vlcere leges
Ista quod ulterius iura salute cauent
Hec ego quos plebis vox clamant clamor nec illos
Sunt nisi quos crimen tenent ipse noto
Calibus in specie quos tenent error anare
Non alius ideo scripta sequenter ago
Legis sub clamore latet ars qua lex sine iure
Vartit ut est velle quolibet acta die
Causidica talem poterunt diuini plerere legem
Emissorant verbis iura creata sine
Iuris in effigie sunt omnia peccata colare
Quo magis oculum fert sibi licentia fortis
Iusta vel iniusta non curant quomodo causa
Stat set ut illa licentia ferulis astat error

Quis cum caudicibus aduersus nos fore parus
Sed tunc cautelis prouocat ipse suas
Quos nequit ex lege cautelis seruant ipse
Cum nequeat causam vincere uerit enim
Et tamen hanc uincat mos erigit et modo presbit
Legis sensum nomen habere sibi
Nam nisi cautelis seruare sicut sibi leges
Tunc dicent alii defiat actus et
Sic amos falsi leges confundere ueri
Preualet et hinc plus caput inde suo
Sic cum caudicibus fuerit sapientior auctis
Torem cautelis opprimat ipse suas
Sic lex pro forma patet et cautela pita
Sicut pro materia iuray uincit ea
Hec est linguosa gens que uult litigiosa
In falsis causis uoluerat magis
Vult sibi caudicibus seruare modum meretricis
Que nisi sit conuiu nescit amare uirum
Est et ut ipse uides semper uenalis ad omnes
Durum si sibi res corpus habere potes
Cuius enim generis aut odium est homo usqu
Curat dum poterit quicquid hanc hanc
Ut via conuiuis astat uome peregrinus
Qui uenit sanctis reddere vota foris
Est ita uulgaris somnibus via caudicibus
Qua graditur populus dumque uerit ea
Tunc uelut antiqui iustos struere turamus
Qui reuerentur suis reddere thura suas
Sic modo caudicibus uiamos stringat auctis
Qui sunt uerit ferre tributa sibi
Sic uideo populos modo sacrificare uictos
Caudicibus legis ne male fiat eis
Diuerse gentes ut sufficit ipa facultas
Munera diuersa sunt sibi sepe uona
Conuenit munus tibi donum si defiat auri
Munus ut argenti res reuerenter et
Si tamen argentum non est eximia prebe
Illi quem faciat est quos in orbe nichil
Singulara que terra bona gurgit et ether in alto
Sui uame de dono querit habere tuo
Ex omni parte sic post sic congregat ante
Cum tamen omne caput nil tibi reu dabit
Non uno uoluites liques set pluribus auceps
Carpat nec patesc uicis hancus habet
Lex in non leges iam transmutata nec uoi
Hec se in lucrum rean mille parat
Unde casus adest legis quo pendulus hancus
Murea de burse gurgite dona caput

ustre
na qu
qui
a sus
icium

erentes
sue re
cium

is & erro
1001

Non vnus talis erit qui non scrutabitur auris
 Arte vel ingenio vi vel amore lucri
 Contertat tenues subtilis aranea telas
 Possit ut hinc predae illaqueare suas
 Si veniat iusta volutus cadit ipa retenta
 Raptus et a medio transiet absq; malo
 Quos voluit ex aliis eundet fortibus illis
 Voluntur et liquens debile quicquid adest
 Causidicus cupiens pauidos de lege propinquos
 Voluit et illaqueat conuisione pari
 Ignominiam ipsi cuius defensio nulla est
 Opprimunt et legio rethorae caritat eos
 Plebs cadit in telas simplex hominum potentis
 Regni cauidia dant lacerata viam
 Desperere promus huius vespertilio volat. Vn.
 Penus pro pedibus in gradiendo solet
 Sic cuius mentem terrena scientia dntem
 Effiat hinc voluari se facit esse parem
 Iste velut arca terram volutat quia veri
 Nummus ignarus terrea sola rapit
 Natus in noctem subtilis uocem visu
 Esse intente die hinc minore firmi
 Hanc mutantur auem legis qui sunt sapientes
 Ut mala uotis agant nec bona lucis hnt
 Fepius illa tamen quam preda rapit sibi mors est
 Dum latet occulto fimo habendus et
 Improuisus adest cum pullos tollere iubens
 Esurit et fraude fraus sua sepe cadit
 Sic capiens capitur sic qui vocat ipse vocatur
 Infelix hancum quo capientur auant
 Sic loquitur de causidicis et aduersariis illis qui vicinum
 populum depredantes ex bonisq; alienis ditati largissimas
 sibi possessiones adquirunt de quibus tamen ut dicitur dicitur
 gaudet tertius heres.

Causidici nulla maris rapiens sibi deuorat victas
 Causidicus patriam deuorat ipse suam
 Plus canis qui filius predam sibi querit in auxilio
 Causidicus lucri querit habere summi
 Nec canis hic predam plus stringit dum caput illam
 Dentibus ut carnes deuoret ipse sine
 Cum plus causidicus stringit de lege clientem
 Minus ut argenti possit habere sibi
 Ut solet anapiter trepidas virgine columbas
 Causidicus gentes virget et angit eas
 Ut veniat aqua pauens nouiter que saucia canis
 Est canis lupis nec bene tuta uiuens
 Ut q; columba suo mactatus sanguine pluuus
 horret adhuc uigues hferat illa quibus

C. 11.
 11.

Sic pauet a sanguis oppressus caustidicorum
 Dauper et inde sui clamant in aure dei
 Tulliora plebeia medicus desiderat ut sic
 Et dolor alterius numerum sibi
 Genes caustidicus discordes optat ut ipse
 Prospera de lite gentis habere queat
 Et hoc quod perens licetur sup lucris
 Hinc tecum partem querit habere suam
 Cui plebem dextram tenent tunc ipse sinistram
 Cecidit que sibi met insistentia manet
 Sic quidamq; via fuit Curus semp in aura
 Velum tranquillum gestat ad omne fretum
 Sic viget ex auro locustis pregnans alieno
 Quos male concepit peius et ipse parit
 Nam modus est legis cito cum locuplet fore minus
 Possit tunc terras appetit ipse nouas
 Ut constructa fame lupa more suo catulorum
 Querit habere suos lita per arua abos
 Sic cum caustidus sit proles aucta p omnes
 machinat insidias de quibus auget opes
 O sine tunc requie conspirans nocte dieq;
 Ut caput lucrum temptat vbiq; forum
 Cuiq; domos domibus campus ungit quoq; campus
 Vellat ut hinc per se solus in orbe fore
 Sic rapiens omnia fouet ut per aliena
 Fet de fine patet quid sibi iuris habet
 Que pater in studio questabat vix sibi magno
 Dissipat in vicio filius ipse cito
 Et que fraude sua sapiens mundi amulata
 Struxerat hoc factus latet abire vagus
 Sic male questus non gaudet terrans heres
 Fet rapit hic mundus que dedit ipse prius
 Caustidico fore te patet ex factis vbiq;

Namq; totum vidue dissipat ille male
 Sic loquitur de caustidicis et aduocatis illis qui quanto plures
 sunt in numero tanto magis lucra facientes patriam terrorent
 et iuris colore subtilia placentes suis caustidicis misericordem
 populum formidantem illaqueant ..

Quoniam fuerunt tribuli summe maioris aborti
 Fuit blata depresso facta numerata solo
 Cui magis atq; suis suis fuerit vbera natis
 Est iudices lateris maior acta suis
 Cui magis et numeru ley auget caustidicor
 Cui genit in patris plebs spoliata magis
 Ut blata que mersa torrens sperbuerit aquar
 Vellit et extirpat quoque adheret humo
 Conco lege rapit sic multiplicata viderunt
 Lucra supficies que tenet orbis habet

Non valet esse salus medicus cum vulnerat egros
Dedit et ad dampnum dampna furore suo
Sic ubi caussida caussis sine iure revolunt
Esse quies longo tempore certa noquit
Sunt uti certum presentibus ista diebi
Vir ut ab hoc morbo sanus abibat homo
Aurea cum leges hanc ponderat equa statera:
Non erit hoc et opus iura moderari docent
Ponderatur os auri Crisostomus ipse gerebat
Sub sermone latens illa figura fuit
Aurea de fide gestant tamen ora potentes
Caussida qui iure aurea amata vorant
Pondere subtili species venduntur ut emptor:
Circumventus eo nescit inde forum
Est tamen ore modo pondus subtilius in quo
Venduntur verba legis in arte sua
Quocumque agant leges hominis lex interioris
Gestit ab interiori iudicis illius omnis
Omnia sunt gratis dominus set leges auarus
Sermonem nullum est nisi vendat eum
Si bene promittant totidem promittere verba
Ius foret et pactis pacta referre suis
Iu tamen ante munus quocumque de fine sequet
Serpens inmerito premia ferre petunt
Sic magis obliqua hanc nescit pondera iuris
Quo ruit in tortam que foret equa viam
Sic solet iniustum fieri sub nomine iusto
Quos foret et fidem fit magis absque fide
Caussida legem proponunt esse beatam
Concludunt set eam facta per ipa malam
De ligno quocumque rectum si vir sibi sumat
Ad visum claris subdet et illius aquas
Apparet tortam sibi quod fuit ordine rectum
Sic ad propositum lex agit ecce meum
Iam si caussida modo dicam ius manifestum
Quos nichil iusticia nulla negare potest
Ipe sumum lucrum conspuans quocumque ad ipm
Dixero subuertet multa pericla mouens
Conficit ex mellis sulcedine fellis amarum
Vrtae similem fugit et esse rosam
Et velle ex flatu Cassidius torcat oris
Vera quo peste prouisa vita perit
Est quos plus sumum sic ius vir iuris ad aures
Iustiat ex verbis plenus in ore solis
Et sic vultus orem terret prodeq; vinitem
Prestat sicut solus cogit abire fidem
Aureus est lapsu digitum supponere mento
Mergere qui liquens ora vitantis aquas

Sunt nichil illa probo cum de uerore loquamur
Inproba nec iustos scandala furis habent
Sic licet absurdum nomen meretricis ab illo
Quam pudor obseruit femina nulla caput
Sic licet infamius meretricis tamen illa pudicas
Non fecit feda uouine feda suo
Sic bonus ille nullus est angelus unus et alter
Nec ualet vlla uulsi culpa nocere bono
Nec deest infamius nomen mulieris honeste
Ledere uel laudem tollere posse suam
Fecit tunc rose se misit in uicis herba
Non tamen est alia qui fuit ante rosa
Semper erit quos erit ubi culpa patens manifestat
Crimina quale uident hoc opus ora canunt
Quos tamen hic scribam sit saluo semper honore
Suis quibus obseruit gesta pudoris honores
Ergo quos hic agitur culpamque culpa figurat
Quo minus laudandis sit tribuenda uirgine
Fare malum prodest potius uitium ut illud
Labile pre manibus et caueamus iter
De muliere mala mala quos uouere solebant
Est etenim pestis illa secunda uiris
Femina dulce malum mentem deus ipa uirile
Frangit blandicus uiserosa suis
Sensus diuicias uirutes robora firmam
Et pacem uariis fraudibus ipa ruit
Nulle modis fallit suboles nullos tenet
Inferas uirus ut capiat hano
Femina talis enim geminis uisum tibi nuro
Vestibus ut possit fallere compta uent
Aprantur Vestes restringitur ora manilla
Silitat collum pectoris ordo summi
Crimibus et uelis tunc caput ornant et eius
Aurea cum geminis pompa decorat opus
Ut magis exant oculos furientis in illam
Amulus in figens uirus et alter erit
Non erit huius opus laudam molire trahendo
Sed magis ut possit prendere compta uirus
Se quos fac populo mulier speciosa uidentum
Quos trahit e uulsi fastidat uirus erit
Qua quod uisus fuis uerbis exantet amato
Cum temptat forme subdola lingua bone
In uicio decor est mulier si uerba placenti
Non habet ut fatuos prouocet uide uirus
Crebrum complexis manibus suspiria mittit
Nec sibi pollute pondere uerba carent
Sepe sonat rauam quodam set inuabile ridet
Blesus sit bleso lingua contra sonus

an. do. uir. uis. uis.
p. cur. condidit.

Quo non ars poterit sistit lacrimarum decenter
fallat ut hos vultu quos neq; sermo trahit
vultibus et lacrimis in falsa cadentibus ora
Sequit et fugit vix sibi posse loqui
Et quocumq; opus est fallax egrotat amica
vultus et exterius absq; dolore doler
monstra maris Suenes erant que voce cauora
Quaslibet admissas detemere rates
Sic qui blandicias audit solito muliebres
Non valet a lapsu saluus abire pedem
Pungere sicut habet multas manus una figuris
Que variis formis diuertit opus
Sola sibi varios mulier sic auget amantes
Quos Venus in famam credere cogit opem
Quos natura sibi sapiens dedit illa reformat
Et placet in blatis subdola lingua suis
Eius enim plures fatuos faciunt torquet
Dum modo ridens nunc quos fleudo placet
Sic fragili pingit totas in corpore partes
Dedit et ad formam quam deus ipse dedit
Huius ego crumen detestor ferre loquela
Quam unguis cypris alter ab ante tulit
Eodice nempe suo referam que carminum vires
Dettulit Quodcumq; nec michi verba tenent
Quod suum iuuenis mulier seruire decorem
Temptat et in variis amplificare studet
Sic Venus amissi speciem renouare colons
Expirat et vnguents sollicitabit opus
Dorrida sicut tempus agit ut neq; lilia florent
Sed riget amissa spuma relicta rosa
Sic rapit a forma veteres etas mulieros
Vultus et est ruga quo solet esse rubor
Dextera senectatis nunc annu sit distolor etas
Protegit antiquis picta colore genas
Adam modus est tali casu qd; femina vultum
Comit ut vnguents splendent ipa unguis
Arte supercilia mensurat labraq; rubro
Gracil et placentur mixta colore iuuat
Moxq; amarem medicantibus ornant in herbis
Et melior primo queritur arte color
Moxq; precedit densissima crumibus empta
Quod sius alios effiat esse suos
Moxq; venit rutilis humeros protecta capillis
Et vultum iuuenis arte requirit annis
Sape avam sumit croceo velatur amatu
Quo unius ex proprio lesa colore patet
Quot nonn terra parit flores in bere tepenti
Et habet ad curas femina feda suas

2. 200
Cresce
Ipsi
Ipsi
Alter
Et pr
p. 200
hic
nulla
Si tu
fem
Roc
Ipsi
Esul
fran
fema
Ande
Et in
Sept
Dare
De
Rou
Fede
Ipo
Quat
ad fa
Cum
Rou
Ipsi
Et in
Quo
Dum
fema
Et us
Iton
Quot
Ipsi
Et co
Rou
De u
Et
Ipsi
Et
Quo
Ipsi
Ipsi
Ipsi
Ipsi

Non omnes una pulchra se pungere forma
Cresce set est vna quilibet arte sua
Ista perit roscum mucum caput illa roscum
Ista suos vultus punit et illa lauat
Altera ieiunat misere munitq; anorem
Et prostris quare pallent ipa facit
Adm que non palleret sibi rustica queq; putat
hic decet hic color est verus amantis ait
nulle motis uras impugnat femina mentes
Si tibi non videns illico captus eris
femine sensum virus tibi tollit amons
hona cuius enim gracia sola fugit
Ista dat amplexus dulces et mollia fugit
Ostula set tano corde veneni premit
fraudibus dyorum multa periere viror
femina nil horret amara licere putat
audet quicquid eam iubet imperiosa libido
Et metus et raris odit et ipse pudor
Serpens esse solet quia pugnat forma pudori
Dare de pulchris esse pudica potest
De cui frustra conies sonant federe iupsit
non erit illius absq; dolore thonus
federa seruasset si non formosa fuisset
Sponsa; multoacens res docet ista patens
Quam Venus inspirat seruit custodia nulla
ad fatuam nullus limes agendus erit
Cum Venus et mulier tempusq; locum sibi sperant
non caret effectu quos voluere suo
frustrantur custos mulieris sum tamen ipa
se non custodit si foret ipse Cato
Tunc prius incipit turres vitare columbe
dutra fere pecudes gramina mergus aquas
femina cum veneris fatuam frutetur amantem
Et non inuenit ad sua facta locum
Intona quot conchas quot amona rosaria flores
Quoty soponfera grana papauer habet
Silua feras quot alit quot pisab; vnda ietatit
Et tener ex penus aera pulsat aus
Non faciunt summam talem que dicitur equie
de mala que mulier mistiosa parat
Est mundus fallax mulier fallacior ipse
Senat mistam nam paradisus enim
Est lupus ecce latens agni sub sellere mundus
Quo lambit primo fine remordet eo
hoc tamen est extra set serpentina columba
prouocat in thalamus sampna propinqua iugis
hic etiam serpens est que p mille mentibus
Scapit et pingeris cora queta foret

Quis fortis uincet aut sapiens illesus ab ipa
Bellus est set eam vincere terra nequit
Sampsonis vires gladius uox Dauid in ipam
Aut laudis sensus aut Salomonis habent
Et quis ad huc miles temptat superare modestus
Vincere quos tanti non potuere viri
Adon est quem faciunt transacta pericula citharus
Set magis in laqueos quos videt ipse cadit
Quis verit a magis ad res exempla iuniores
Sumere set noster non sunt illis amos
Impetuosus agit pugnam gladiator et idem
Quinque antiqui vulneris armu caput

De hoc loquitur qualiter militia bene disposita omnibus aliis gradibus
quibuslibet communi securitatis prestat emolumentum

Qui militia terra consistit in ista
Ducar preclara si bene vult ea
Si non pro muneri lucro neque laude laboret
Incomitatus nec amor ferrea corda domet
Miles perpetue laudis tunc vincet honore
Et domum et eternum nobilitabit eum

In bona militia fuerit deus astat in illa
Vincat ut iubito miles in euse suo
Si bona militia fuerit vigilat bona fama
Que nec in lecto vicia sopore moro
Si bona militia fuerit tunc pace rediunt
Sponsus cum sponsa preparat acta sua
Si bona militia fuerit tunc hostis ab illa
Intermittitur ecclesie crescit et ipa fide
Si bona militia fuerit tartarus dura
Que sonat in parua tunc erit absque nota
Si bona militia tunc non tardabit acesse

Dicitur enim quia redeunt prospera cuncta simul
Qui bonus est miles nequit exercere pauorem
Et tepide meritis vitium lesa gerat
Qui bonus est miles mundi terit omne superbum
Vincat et ex humili corde maligna ferus
Qui bonus est miles pro ipi nomine certat
Et rem communem protegit ipse manu
Qui bonus est miles probat et bene fit ipi in orbe
De belli fine pacis ergo venit

Talis enim miles se vera laude meretur
Quamvis in hoc mundo regula laudis set
De hoc loquitur qualiter militiae improbitas alios gradibus
quoslibet sua ledit importunitate et offendit

Sed tamen contra miles sua gesserit arma
Euenient plura sampna timentia mala
Si mala militia nichil est stultum nichil hasta
Et manus in gladio fulget honore suo

Cap.
VII.

Cap.
VIII.

Si malus est miles quis non defendet in armis
Si mollis fuerit aspera ira cadit
Si mala militia quis cernit vel sibi cultor
Possunt dum foribus guerra patebit ens
Si mala militia fuerit tunc hostis agenda
Sic renouare ferus qui solet esse pius
Sic bonus ille bona malis aut mala fert metuenda
Qui gerit in manibus ira tuenda suis
Quis manus iure probitatis conferet iuris
Dum polluta suis sordibus arma fugit
Conscius ipse sibi mala dum meditantur aia
Hesitat et varia mente vacillat opus
Morbis arma vigent aliter fortuna recedit
Frat probitas viciis propina nulla diu
Morbis ergo frude miles viciisq; resiste
Pelliger et valide publica iura foue
Est michi nil cunctas terrarum vincere turmas
Dum solo vicio vincor meritis ego
Atque unguis in culpa quid obest qui miles ad arma
Carpus et assis promptus messe lucris
Hostibus ut per vicinus auerteret
nil s' dum steterit res sibi viliis erit
Non valet hic signis amplexibus esse Rachelis
Quelita que aurtis arma beate negat
Que speciosa vno tali concedit amorem
Errat et ignorant quis sit amoris honor
Ira magis ferri pro coniuge congruit immo
Tali qui munus vestra valoris habet
Tales ad nam redeant et eam sibi iungant
Ira sit hic pauidus qui nequit esse Rachel
Nullus amorem homo qui non est dignus amore
Sic set amoris egens qui negat eius omnis
Non sine sollicito septenni temporis actu
Captus amore Jacob colla Rachelis hiet
S' et quem causa liceri mouet ut procedat ad arma
Miles honore suo nil probitatis habet
Vulturus est hominum naturam casuera velle
Ut abus occurrat bellica castra sequi
Sunt similes qui bella volunt qui castra sequuntur
Qui spoliis insunt esturando licentiam
Horet aius rapidum qui predat propina usum
Et peius austerum quodlibet esse lupum
Qui tibi delicias miles preponis et arma
Deseris et requiem queris habere somni
Pauperis et spolia deprecans more leonis
Quo miteras alios tu tibi crassa rapis
Que tibi torpor agit que deliosa voluptas
Quaeret aurticæ pellesq; lucra simul

radibz

us

Sustipe sanguinis trepidantia numera belli
Credis quod vicia iam tibi terga dabunt
Dante suum suorum milites preponit honorem
Dans sua vota deo cunctisq; vincet eo
Hoc modo set vides quod honor postponitur auro
Preferuntq; deo mundus et ipsa caro
Milia numerus crescit decrescit et actus

Sic honor est vacuus cum vacuatur onus

Postquam dictum est de illis qui in statu militari rem publi-
cum seruare debent aliesum dicendum est iam de istis qui
ad cibos et potus pro generis humani sustentatione perqui-
rentes agriculturę labores subire tenentur ..

Quod sit militia iam vos audistis et dicitur

Sicut de reliquis regula que sit eis

Quam post militiam restat status vniuersus agricolas

In quo rurales primum vna colunt

Qui sunt qui vobis magno sudore laboris

Perquirunt victus iussit ut ipse deus

Est et eis vire vni primum patris dicitur

Regula quam summum cepit ab ore dei

Quam deus inquit ex summo corruit a paradisi

Floribus in terram cepit et ire viciam

Transgressisse labor mundi tibi sunt quosq; sudor

In quibus steris pambus ipse tuus

Vnde dei seriem cultor si seruet eundem

De opus in cultu sic gerat ipse manu

Tunc pariet fructus qui fertilis ordine campus

Quosq; temporibus stabit habundia suis

Adunc tamen illis opus vix querit hęc colou?

Set magis in viciis torpet obis suis

Inter quos plebis magis errat iniqua voluntas

Fulcorum famulos estimo sepe reos

Sunt etenim tardi sunt vni sunt et avari

Ex minimo quod agunt premia plura petunt

Quone deunt hic vltis petit en plus rusticus vni?

Tempore preterito ipse peccare duo

Et ducum solus plus contulit vilitatis

Quone tribus ut dicitur qui bene facta sciunt

Sicut enim vulpis resonantibus vudis silis

De fouea foueam querit et attrahit eam

Sic famulus sula contrarius animos lege

De patria patriam querit habere moram

Qua magnam cupiunt huius nū tamen vnde

De matre querit in famulente vnt

Hos seruire deus naturam disposuerunt

Ille vel illa tamen hos moderare nequit

Quosq; tenens terras has plangit in ordine gentes

Quidget omnis eis nec regit vllus eis

Cap.
17.

Non impune deum veteres sprevere colom
Atque mundi procerum surripere statum
Et seruale deus opus imponebat eisdem
Quo sibi rusticarum corda superba sonant
Amisit et ingenium libertas salua q̄ seruis
Prestitit atq̄ sua lege subegit eos

Nos magis hesternum facit experientia totos
Quo sibi perfidie seruis iniquis her
Et blanda curis nocens inuunt si non inuunt
Sic gramat insonans rusticus ipse probos
Vngentem pungit pungentem rusticus vngit
Regula nec fallit quam vetus ordo docet
Vulgi carceres lex amputet ergo nocuos
Atque blanda pungentes nobiliora terant
Nobile quicquid habent seu signi rustica proles
Lesit in ingenio sit nisi lesa prius

Et sic rusticitas viliis docet actus ad extra
Que minus ingenios propter honesta colit
Vix labant curue iusto sine pondere manes
Sic nisi sit pressus rusticus ipse ferus
Coniulit et tribuit deus et labor omnia nobis
Comoda sunt hominis absq̄ labore nichil
Rusticus ergo sua conuincit membra labori
Omnia postponens sicut oportet agi

Horrea sicut ager sterilia sub vomere cultus
Fallit et arripit fert lucra nulla diuinum
Sic miser ipse tuo cum plus sit cultus amore
Rusticus in dampnum fallit atq̄ tuum
Nulla ferunt sponte serui seruilia iura
Atque sibi pro lege quid bonitatis habent
Quicquid agit patiens corpus seruale subacti
Veni agit interius semper in omne malum
Contra naturam fuit miracula vires

Nature vitas frangere sola potest
Non est hoc hominis aliquis q̄s condiaoms
Synonymi generis reuolunt quent

Hic sapienter eadē de diuersis vulgi laborantibus qui sub aliorum regi
mine conducti vanae tebent p̄ bono cui operibus subingari ...

Quis et adhuc alia cultoribus est socanta
Que stat diuinis ordo nec vllus ere
Ibi sunt qui cuiquam nosiunt seruire p̄ annu
Hos vix si solo mense tenebit homo
Et conuenticus tales condiaoms diens
Admire hic nunc alibi nunc michi murey tabi
Homin de nulle vix est operarius ille
Qui tibi vult p̄nato fidus messe suo
Hec est gens illa que denaturat in aula
Donsus atq̄ abis diuina manet ipa rurs

Sum commensalis conductus sit tibi talis
Summes communes reprobat ipse abos
Quam falsa nocent tantum nos coeta placebunt
Ad sibi des assium murmurat ipse statum
Ad sibi ceruista tenuis nos asera confert
Adec reciet tibi aras in meliora paratis
Quae sic potum petit hic sibi deliciasum
Quem fouet ex ortu limpha petra lacu
Pauperis ex stirpe matris quos pauper et ipse
Et dominus stomacho postit habere suo
Ad sibi lex posita prodest nam regula nulla
Filibus est nec quis prouidet inde malis
Hec est gens ratione carens Et bestia namque
Non amat hoc hominem nec putat esse deum
Suis nisi iusticia fuerit terrore parata

Succumbent dominum tempore credo breui
Qua varias res proprietates vsu humano necessarias nulla de
se diuicia sola prouit diuicias inter alios vultu caduitorum
Cum aerecantes instituitur p quos singula bona regionum
altrium communiunt de quos iam auctori scribere adquerer itendit

Sua mea nobilibus urbana scripta reuolunt
Quis sicut set eis est honor est et onus
Est honor ut tantis teneat cuius sibi gressus

Est onus ut lucra querit habere multa
Est honor officium maioris prendere cuiem
Est onus officii uera tenere sui

Transit honor set perstat onus quos si male gessit
Hoc suo qd pondus non leuabit honor

Verbs fiat communis de gentibus ecce duabus
Sunt aerecantes sunt simul artifices

Indiget alterius sic alter habere munimen
Et sit communis sic amor inter eos

Quauiam namque duo sibi frungunt foras duo
Sic duo cum socii sunt in amore prohi

Inter maiores dum firmus amorq; minoris
Permanet verbs gaudet et policia viget

Resistere rem munimen gentis concordia prestat
Maxima res distors labitur nup nichil

Vno dum gentis fuerit durabit et verbs
amtra iusticia plaudat et ouis en

Si sit et contra tunc verbes mutua dampna
Vigant et vana sunt magis inde lucra

Sicut et audim sic possum testificari
Vix sedet in sano regula iusta modo

Non sapit ille deum qui totus iuberet deum
has pompas mundi nouen ut uerit ei

In specie nullos statuo neq; culpo set illos
Qui propter mundum pretereire deum

Cap.

71.

Et qui iudicium cordis vult videre iustum
Crede quod ante deum se habet iude reum
Omnes namque lucris sic tendunt omni die
Quod iam festa deo vix manet vna dies
I qui iudens domum suam sabbata seruit
Non vendens nec emens nec sibi lucra petens
Sed diuina iubet quod homo sua sabbata faceret
Sanctificetque diem quo colat ipse deum
Cum plueret manna per desertum deus olim
Quod fecit populus tunc modo signa notat
Supra die septima tollebant facta laborem
Ostendunt quia hec septima nescit opus
Omnia set licita sunt nobis lege mox
Respectu lucra que sacra festa iudic
Id modo curatur qua forma quisque lucrat
Sunt tamen ipse suum possit habere lucrum
Sic michi quis socius est aut tibi carus amicus
Cuius amicia fert tibi nulla lucra

Sic modo quis cuius maluit ex parte fraudis in verbo
Si fuerit talis verba mea vix sit cum

Ecce loquitur de vniuersis auaricie filiabus scilicet usura et frau
de que in auitate orientes ad cuiusmodi negotiationes secretum
prestant obsequium. Et primo dicit de condicione usure que
verbis potentioribus sua uera specialius ministrat ..

Qui subales fraus ac usura sorores
Sunt quibus urbem sunt sua uera quasi
hec fuerant gente diuersis patribus urbe
Quis peperit sola inter auaricia

Est pater usure magnus diuesque mouete
Est fraus et vulgo degenerata superbo
Sic soror usura stat nobilior gentura
Quam clamat uitam diues habere suam
Admittit hec magnis sub clauis recondere summas

Et quibus uisibus perficit ipsa suis
Ista soror dampno solum viget ex alieno
Alterius dampna sunt sibi ferre lucra
Est soror ista potens aulis que seruit in urbe
Et tamen agrestes dissipat ipsa domos

Ista soror cuius fitat set militas aurum
Infert et terras vendit ipsa suis
A suam domum defendit lege pbeni
Vnde sans clare scripta legenda parent
Bonue foret sapiens qui posset ponere glosam
huic contra certum quem dicit ipse deus
hoc sit mercator iustitiam tempore eius
Qui probat usuram posse licere suam
Quia nuda parent quapropter vestibus ipsam
Induit ut fito fallat aperta dolo

Sic latet vsure faces depicta colore
fructus ut hinc opna pulcra pateret en
Et tamen inde genus sic vertat fraude dolosus
vsure species stat velit ipa prius
Adhuc deum fallit cautebis infator ipse
Falsa diu solera celat in arte sua

Est deus aut ceas qui singula ceruit vbiq;
vsure tunicam ceruit et edit eam

Postquam dicit de potencia vsure iam de fraudis subtilitate
dicere intendit que de communi consilio quasi omibi et singulis
in emendo et vendeudo ea que sunt agenda procurat et
subtiliter disponit ..

Cap.
III.

Et sicut gravia parat altera set graviam
nam stat communis omnibus ipa locus
Quo tamen vsura pgtt fraus vadit et illa
vna vna querit altera complet opus
Verbibus vsura tantum manet hinc foanta
Quorum thesaurus nescit habere pares
Set fraus cunctis perstat communis ad omnes

Consulit et cunctis viribus ipa suis
Etiam sua facta facit nam quem plus decipit ipa

Ipe prius sentit qui dicit inde malum

Etans for is ante fores proclamant fraus iuuenis
iures emersis quicquid habere velis

Quos celi stelle tot dicit nomina rerum
hunc et istius et trahit atq; vocat

Quos nequit ex verbis tractu compellit iure

Hic ait est quos vos queritis ecce veni

Sic apprensus plebem clamore reducat

Ad secreta doli quando iungit adest

Quum fraus namq; venis componit verba dolosa

Quarumvidentis nullus abire potest

Si sapiens mirat fraus est sapientior illo

Et si stultus mit stultior inde redit

Et precium cupisim fraus ponit singula dicens

Sic ita parvisus fraudem sine dedit

Quos minus est in re suplent iurancia verba

Propter denarium vulnerat ipa teum

Nam nihil in ipso membrorum tunc remanebit

Quum iurantis fraus sua lucra petit

Hac set in arte tamen nos sepe admos fore plebis

Ceruum et proprium nil domus ipa tenet

Simp p rporisim eius perquirat honorem

Quo demisera pocal plebs daledeat ei

Et dicit vnde sibi quasi factura minor ut ipse

Apit in verbe sua quumior omnibus est

Set cum tempus erit quo singula iura patebunt

Securis emerit quos deus ante fuit

Non sunt ecclesie recti aures agere nullo
Parturunt nulla perfida mater eos
Ergo recedit ager paruit quoque sacra fidelem
Ecclesie clorum det Synagoga locum
Plurimum pietatis et amor primordia fratris
Quos furore de presens multicaesus agit
frater nescit osium qui federa pacis abhorret
Cuius ab inferno cepit origo vnam
Iste professus enim claustralia iura resoluat
Iste fore concordas quos sunt ipse pares
Qui tamen in culpa frater se sentit et illam
non delet tali causa verba loquor

Culpa mali huius non debet tollere iusto
nam lux in tenebris fulget honore magis
Quisq; suum portabit omnis culpatur inique
laudeturq; suis amibus ipse bonus

Hic loquitur qualiter isti fratres mendicantes mundum aruendo
amphioresq; querendo telicas de loco in locum cum quo se transferunt
loquitur etiam de supfluis eorum edificis que quasi ab humis scali
potentia vltra modum delicate construuntur ..

Quos sperfos fratrum dispersio signat
Quos modo per mundum deuis erior agit
Iste nec ille loco stabilis manet nullo vicissim
Se mouet et varia mutat vbiq; loca
Sic in circuitu munc ambulat impius orbis
Iste domus est in qua non perit ipse locum
Pauperis in specie sibi sic elemosium prout
Prebet et omni lupi vellere larunt omis
Absq; labore suo bona nemo meretur et ergo
Omne solum iustitiam ipse primum habent
Iste sibi supra sibi clausit ostia celum
Dat mare dant aripues totaq; terra vnam
hoc lego qd raro crescit que sepe mouetur
plurima set ex sterili forte frequenter eget
non tamen est aliqui quum regula fallit in orbe
nec non nam fratris crescere causat enim
nam quocumq; suos mouet ille p arida gressus
mundus enim sequitur et famulatur ei
vt pila facta pilis solito dum voluitur ipis
Crescit et ex modico magnificatur opus
Sic vbi se voluit frater sibi mundus habundat
Quocumq; et ipse manu tangit adheret ei
federa cum mundo sua frater apostata frangit
Sic vt in occulto sint quasi semper idem
Quisq; set quedam virtutes esse videntur
Qui nul virtutis nec bonitatis habent
Ista dabant dorem set erunt deformia merita
multaq; dum sunt absq; salute placent

Cap.
XXII.

Ad deus ecclesie deuotio seruit eorum
 Et velint quodam signa salutis habent
 Cummet ecclesia constructa sibi super omnes
 Constituit petras sculptas ligna fouent
 Portibus valuis oporosis atria quales
 Quotq; putas thalamos hic habebuntis her
 Ostia multa quidem varie sunt mille fenestre
 Anlle columpnarum marmore fulta domus
 Fabrica lata domus erit alta decoratq; muris
 Futuris varus splendet et omne deus
 Omnis enim cella manet in qua frater manus
 Sculpture vario compta decore nitet
 Postibus insculpunt longum manusura p eua
 Signa quibus populi corda ligare putant
 Fugientes xpm mundum querunt et in eius.
 Conspiciunt laudem clump sequitur eum
 Talis sub fide deuotio sancta figure
 Fugiat et testis fit magis inde domus
 Qui tamen omne videt riuatur et utitur cordis
 Sat qua pro mundo tale paratur opus
 Sed docet exemplis historia pistensis
 Ad virtutis homo sit breuiore domo
 Non sibi de propriis habet vlla potentia regis
 Illorum thalamus tecta polita magis
 Non ita fit vestis fratrum nota simplicitatis
 Quis magis in domibus pompa notabit eos
 In fabrice sacro vigilat conuentus eorum
 Ecclesie prompti corpore mente pigri
 Sic patet exterius fratrum deuotio sancta
 Vana set interius cordis vungo latet
 Sunt similes vltro tales qui sunt sine fructu
 In quibus impietas plurima pauca fides
 Sic tibi quod frater confert tantis q; honestas
 Cum feda mente construis ipe domos
 Esto domus domum qui sacris moribus orna
 Virtutem auctor religionis anna
 Omnia sine patent tibi fugere nil valet extra
 Per quos ab interius premia nulla feret
 Si tibi laus mundi maneat furtina diebus
 Cum celum perdis laus set illa pudor
 Ordinis es nomina tibi sit nec ab ordine vens
 Est aliter cassum quocumq; ab inde geris
Hic loquitur qualiter non solum in ordine fratrum
 mendicantium set etiam in singulis cleri gradibus ea
 que virtutis esse solebant a vicis quasi generaliter
 subuertuntur. dicit tamen ad secandum quosdam
 Burnelli constructiones istis precipue diebus modis
 et regula specialiter obseruantur ..

Et non
 Sicut e
 Ecclesie
 Set sine
 Inter
 hoc dec
 Omnia
 Set sine
 Et sunt
 Quam
 Quomodo
 Si vis
 Si vis
 Que m
 Sunt f
 Precip
 Ad nos
 Omne
 Et caro
 Cor disse
 Quo vis
 mollior
 Hecit
 Vult ma
 Sunt se
 Quo vig
 A prece
 Ordip f
 In quo
 Si deus
 De deo
 Quis p
 Ordine
 Et fugi
 Sic fug
 Nam q
 Janam
 Quis
 Quis na
 A plant
 Vult ge
 Sic vbi
 Instruo
 Ut dicit
 Quo ce

Quersat fratres tantummodo vestis eorum
 huius tamen existunt condicione patres
 Regula nulla manet fuerat que facta p̄ ante
 Sed nouus ordo nouum iam facit omne forum
 Sicut enim fratrum nunc ordo resoluitur ecce
 Celestis norma fit quasi tota noua
 Sed sacre ordo tamen remanet quem superat olim
 frater Barnellus creuit et ille magis
 hec decreta modo Barnellus que statuebat
 Omnia non resero nec reserare volo
 Sed duo iam tantum que iussit in ordine tunc
 Et sunt presenti tempore uera quasi
 Mandatum primum tibi contulit omne uocatum
 Quomodo in orbe placet illis habere licet
 Si vis mercari sis mercenarius autem
 Si vis mecari dat tibi mechas eris
 Que magis vlla caro desiderat illa beato
 Sunt fratri nro debita uera modo
 Precipiens vltra statuit de lege secunda
 Ad noanum carni sit procul omne tibi
 Omne quos est anime reputatur in ordine vile
 Et caro delicias debet habere suis
 Cor dissolue tuum te nullus namq̄ ligabit
 Quo vis vnde tuas liber vbiq̄ vns
 mollibus ornatus sic dignior ordo nouellus
 Restat Barnelli vult quia velle vni
 Nil michi Bernardus nichil animo seu benedictus
 Sunt sed Barnellus sit prior ipse meus
 Quo viget en carnis requies quo lingua preclatis
 A prece torpescentis fit quasi tota silens
 Quibq̄ sic precibus sum vult succurrere nobis
 In quo choratus vni et nichil inde magis
 Si venisset michi mala tempora credo qd̄ isti
 De clero causam dant minus inde grauem
 Quis poterit namq̄ nobis bona tempora ferre
 Ordine claustrali sum perit ordo dei
 Et fugit a reliquo tenore relicta clero
 Sic fugit a nobis vnde nra salus
 Nam quia sic modum fallunt distorbiter ipi
 Itaniam populi stamus in orbe vni
Quis sibi corpus habet in eo nisi spiritus extet
 Quis nisi nos clerus suplet in orbe puis
 A plantat capiti set qui distorbere cleri
 Vult genus aut speciem vni facit inde bonum
 Sic vbi lux tenebre sic mors vbi norma vite
 Instruoret sanam gentibus ne vni
 Et dicit aliis de clero sic ego vni
 Quo venit reliquus error in orbe magis

Adam sine pastore gregis est dispersus et cetera.

Natura peccati querit ubi non

Postquam dictum est de illis qui in statu clerici regere spiritualia
deberent dicendum est iam de his qui in statu militiae tempo
ralia defendere et supportare tenentur ..

Incipit liber Quintus ..

Quomodo militibus competat ordo vetus
Primo militia magno fit honore parata
Est tribus ex causis ipsa statuta prius
Ecclēstie prima debet defendere iura

Et commune bonum causa secunda fouet

Terciam pupilli ius supportabit egem

Et causam vidue consolabit ope

Istis namque modis lex vult quod miles in armis

Sit semper bellum promptus adire suum

Sic etenim miles vicum superauerat hostes

Vnde sibi fama viuit in orbe noua

Non propter famam miles tamen armis gerebat

Set pro iusticia protulit acta sua

Quibus ipse modum miles qui seruat eundem

Debet ob hoc laudes dignus habere suas

Set si pro laude miles debellet unum

Et laus iniusta si tribuatur ita

Hic michi nunc alius quis honoreis victor habet

Si mulieris amor viuere possit cum

Respondeo quis miratus michi respondebit ad istud

Hoc scio quod ipse vel sibi laudis erit

Si quis honore firmi cupiat sibi causet honorem

Gestet et illud opus quod sibi suadet omnis

Vel nisi stultitiam pariet sibi sine habendum

Qui venis inceptam ducit ad arma vitam

Non docet ut rursus plumbum miscebitur auro

Neque velut validi militis acta sciat

Quem laqueat mulier non sapit abire frequenter

Quibus magis famo voluit amore suo

Qui prius est liber facit et se sponte subactum

Stultior est stulto sic reuertendus homo

Bella quibus miles fieret captiuis ab illis

Expedat ut fugiat viuere quando nequit

Non vasa quo merca liquet est sapientis ut uiuet

Set magis a visa morte refrenet iter

Hic sequitur qualiter miles qui in mulieris amorem
erardescens ex concupiscentia armorum se implicat
exeratio vere laudis honorem ob hoc nullatenus
mereat Describit etiam infirmitates amoris illius
cuius passiones varus admittent moribus maxime
contrariatur ..

Handwritten marginal notes in a Gothic script, including the letters 'p' and 'f'.

Si multas miles pensaret amoris
 Nam subito formae non pateretur eas
 Non amor vincit: est set contrarius in se
 Qui suo temperie temperat esse vires
 Seregit atq; tegit fistulungit amorq; renungit
 Letatq; corda suo sepe dolore furit
 Est amor inustus, uidey aduersa uirtutibus
 Herum naturas degenerare facit
 Conspicit archeteste in amore scientia nescit
 Ira locatur honor: serbet habundat egeus
 Sera uolent reprobat laus desperatio sperat
 Spes metuit profunt norma lucra nocent
 Anxietas in amore sapit dulcescit amarum
 Vernat tempus sudant frigora morbus alet
 Sic magis ut amens miles tibi visa pericula
 Haec lege quis formae morbus amoris het
 Est amor egra salus ueryata quies pius error
 Belli par uulnus dulce suauis nullum
 Anxia leticia via deum hui tenebrosa
 Asperitas mollis plumbena massa leuis
 Florescens et tempus et ver sine floribus arens
 Venata rosa lex sine iure uagi
 Fletus risus ridens fletus uofus immoderatus
 hostilis focus hostis et ipse pius
 Instabilis constantia velle sibi repugnans
 Spes sibi desperans et subitana fides
 Albedo ingra / ingredo splendida melis
 Daxq; fel sapidum carcer amena ferens
 Irrationalis ratio distrocio fuita
 Ambiguus uidey / inscius omne putans
 Nunquam digestus abus et semper sitibundus
 Potus mentalis insatiata fauces
 mors uiuens vita moriens discordia concors
 Garrula mens mutus sermo secreta febris
 Prosperitas pauper / paupertas prospera princeps
 Seruus regna subditi rex et egeus
 Ebria sobrietas demens clemencia portus
 Cille pestifera cura salutis iter
 mulcebris anguis amor est aqua feror leo mitis
 Anapiter pauidus atq; columba raptor
 Insatiata sola reddens magis insatiantum
 Dispulsum cuius mens frudet inde magis
 Et sic describit famigam mulieris sperose ex cui concupiscentia illa
 menta militum corda rationis iudicio sepissime destituitur ..

Quoniam pauidus miratur diuisis candidae replentum
 In cuius facie fiat rubor ille rose
 Aurigeros crines aures patulas mediocres
 Plamaem frontis que meet alba satis

Inpubesq; genas oculos qui solis ad iustar
luent et stabili vultus honestat eos
Nasum diuinum intresq; decenter apertis
Labray mollissima frangat et oris odor
Equales late sibi dentes candidiores
Et formam menti conuenientis et
Splendor et a facie dat eburnea colla utere
Cinture cristalli conuocantate sibi
Et nunc candidior intet eius pectore candido
Candida poma cui sunt duo fava quasi
B rachia longa videt paluce crassata rotundo
Amplexus quorum cetera regna putat
Et videt ornatos splendore manus digitosq;
Lanay nec molles mollior aspat eis
Cernit et insolitos humeros ad omnes pueriles
Nec patet os in eis sic stupet inde unguis
Per latus et gracilem videt elongare statura
Linea nec recta recedat aspat ea
Eius et moestus cernit pedicare choreis
Passus mensuram denotat atq; suam
Sed sibi Fuenes equantur voce canentes
Age vox angelica vix sonat vix sua
Et caput amplexu cernit geminisq; utere
De vestis pompam que magis aptat eam
Compta venit unum que vult formosa videri
Vnde supore magis sit semiraptus amans
Quina membra sibi reputantur in ordine tali
Et Deus in superis fecerat illud opus
Distamen capitis frons libera lactea colla
Ora labella rubor lumina clara placent
Vertex frons oculi nasus deus os gena mentum
Colla manus pectus pes sine labe intet
Quam nec maculam solam natura reliquit
Ad caput a planta transfuscat iste decore
Humana speciem transcendit forma puella
Excedens hominem unumq; instar het
Pre amans alius quas ornat gracia forme
Felix et fenny ista fit absq; parte
Splendida vestis erit precantium flore caputq;
Flava vercaudus cingit et ora rubor
Forma placet unicusq; color flammis capilli
Estq; unicus nulla factus ab arte decore
Vix erit aspiciens qui non capietur ab illa
Promis ut in terram vix sua vota ferat
Ipsi suo vultu si quem concernat amantem
heret in opposita lumina fixus homo
I cum tam dulcem videt ornatumq; decorum
unicam speciem set magis angelicam

hanc pu
dat dte
Sunt tr
Ipe vol
kon et
Caus pe
Et sibi
Nec m
Sic oai
linguet
Quos d
Sic fru
ffrigid
Sic et
Sicut n
Sic se
Sic n
Et rmi
Carerit
Subdit
Natur
Plang
militat
Regula
Lapibus
Qui va
Nani q
Nec st
Non m
Vuluer
Sic qu
Vibent
Et mal
Nec st
Olydr
Nec st
Non s
Quin m
Arabis
De lay
Molita
Septu
Semp
Tunc
Cecis
Os sibi
Imperi
Dum si

hanc putat esse deam manibus suis cuius adeptum
dat vite sortem mortis et esse suum
Sunt tam misericant voluit sibi mente figuram
Ipe voluitus et non reuolutus abit
Non capit exterius quid preter eam sibi visus
Sunt per uterius punit amans acis
Et sibi sunt firmi non mobile sic sunt et ipe
Nec mouet a visu qui velut extasie est
Sic oculus cordis carnis caligine cauis
Linguet et in dampnum dedit ipe sumi
Quis videt hoc nescit set quot videt virtut illo
Sic fuerit a ceco cecis amore suo
Frigidior glacie feruencior igne amantia
Sic et in igne gelat virtut in q gelu
Sunt aut visio voluitus se voluitur illo
Sic se defendens ardet amore magis
Sic amor omne domat quicquid natura creauit
Et tamen indomitus ipe per omne manet
Carnem et redimit ligat atq ligata resollit
Subdit et omne sibi liber et omnibus est
Naturam sternit unilcet immutatq reformit
Dilinet et hoc p eum nec sine gaudet eo
Inhibet in cunctis nullum vix excipit eius
Regula nam sanctor sepe dat esse vos
Legibus atq suis non est transire quietis
Qui valet ipe tamen cuncta queta gerit
Nam quem non poterat prohibitis prudentia fallit
Nec sunt veralis cunctis vt obstat eis
Non amor in pennis est par pennis talionis
Vulnerat omne genus nec sibi sulius fiet
Sic quia vulnifico fixurus pectora celo
Vident amor caute longius inde fuge
Est nihil armorum quos prelia vincat amoris
Nec sua quis forme federa pacis habet
Oculosa res amor est subito collapsa dolore
Nec fiet inceptos quis sibi finis erit
Non sine sunt bello miles qui dicit ad infra
Qui me tractum constans vrit amor
Anibus innumeros mens exagitatit amantis
Vt lapis equoreis vndis pressus aquis
Mobilitas sub amore micet que sepe resurgit
Sopius et nescit mobile quis sit iter
Semper in incerta varians sub vniague acens
Tunc leuit uterius vrit atq versat amor
Cecus amor fatuos cecos sic ducit amantem
Ad sibi quis secent non videt vllis amans
Imperius in furia sic quis non ardet amans
Sunt sunt amplexus fat nihil vnde timet

Non frondem silus nec aperto gramina campo
uolua nec pleno flumine cernit aquas
Quinno quasi cecus sic comoda sic sibi dampna
Impotus ut memem cogit amare facit
Non pelus aut tellus (acheion mare stous et ether
Possunt vi ceptis rebus obesse suis
Sepe ferens nubrem celesta nube solutum
Frigidus in iuda sepe iacebit humus
Rox et tempus longosq; die semp; dolores
Sunt ea que fatuus prouna prestat amor
amurura quot ferus tot sunt in amore dolores
Sunt furo et pietas eius in orbe parus
Sentit amans dampna feruens tamen aspat in illis
materiam pene prosequiturq; sue
Quia per nullas amor est medicabilis herbas
Nec vis nec sensus effugit eius omnis
Nullus ab unate valet hoc euadere morbo
Est nisi qd; sola graua curet eum
Quam natura viri qui sit grauis vnde coactum
Eius ad interitum cogit amare virum
Quam natura viri poterit quum tollere nemo
Nec tamen excusat quos facit ipa malum
Quam natura viri vno que contraria iuxta
Continet amborum nec licet acta sequi
Bella pudicie carnis mouet illa voluptas
Que sibi vult corpus spiritus illa verat
Quam natura viri que naturatur eodem
Quos vitare nequit nec licet illis agi
Quam natura viri fragilis que vni rationis
Sunt et huius amorem ac instar habet
Adil profunt artes fuit inmedicabile vulnus
Est cum plus sapiens vir fuit inde uulnus
Sip suam vellet flammam compestere quisqu
Artem preuentat qui prius ipse cadit
Cum freta iustitiam et amor cum temporat vsu
Tunc inter medium sit aueranda salus
Vnces si fugias vncenis sip resistis
Ad leo vincaris tu lepus ergo fuge
femina nec flammis nec feno effugit arcus
Quo magis est fragilis acro ignis erit
Vix vnos mulier fallit sic vir mulieres
Sunt vulpinus amor verba lupum canit
fallere credentem non est laudanda prellam
Gloria set false condicions opus
Est ars nulla vni venenis subtilior arte
Qua sua uya petat arte perheumat apio
Et loquit qd; vbi in milite mulieru iuniat amoris
voluptas omem in eo vere phitatis mulicam exmugit

D
Fals
vuln
Augu
fem
Drph
um
quadr
qu
fens
sum
Caru
gram
vru
Et
Dee
Dell
Infid
Seneg
absq
ficut
sic an
dum
de po
Ec
amore
labore
merit
D
amice
Sat
Si
si
deflu
Quic
Semi
Et
Caru
Quo
Corpu
Qu
Lau
Cum
Dee

Non sibi vulnus habet miles probitate timere
 Corporis ut mundi laus sit habenda sibi
 Vulnere set mentis timent quam cetera voluptas
 Est per iuncta non medicanda ferit
 Vulnere corpore sanantur set quis amore
 Sanguet enim sanum non saltemus ager
 Femineos mores tenet si miles abibit
 Ophobius a stirpe nobilitatis honor
 Num sapiens miles quasi stultus et infirmus
 Quod in speciem famam relinquit enim
 Sum carnalis amor animi tenet illaqueatum
 Sensati ratio fit rationis exens
 Sum ubi humani sensus fuscatur in umbra
 Carnis et in carnem mens ratio abit
 Sum hominis ratio calcata per omnia carni
 Seruit et anall' vix tenet ipa locum
 Et tamen in lance non ponderat omnibus eque
 Nec fat indigna premia oculis amor
 Pellit ab officio sine causa sepe fideles
 Infidens suo sepe fat esse loco
 Denegat ipe michi donum quicquid merenti
 Absq' nota meriti quos dabit ipe tibi
 Sicut habes varios sine lumine sine colores
 Sic amor ut cecus fat sine iuris viris
 Tunc tamen omnis ei miles quasi seruit et eius
 Ad portas potem spectat habere sumu
 Tunc loquitur de militibus illis quorum unus ppter mulieris
 amorem alter propter mundam famam armorum
 labores exeret fuis tamen struis absq' diuine laudis
 merito vacuus pertransit ..

Nunc parva vna petit mulieris amorem
 Altera qd mundi laus sonet alta sibi
 miles vbiq' nouum sperat temptatq' fauorem
 numerare licitari fatia qd astet ei
 fat tamen inde deus quo ure cupit venerari
 si dabit hoc mundus seu mulieris amor
 si laudem mundi cupit tunc copm crescit
 defluit ut bonus laus sonet alta suis
 tunc aurum vestes gemmas et equos quasi grana
 gemmat ut laudis crescat in aure seges
 set sibi femineum si miles adopret amorem
 carnis hunc precio tunc licet ipe suo
 Quos sibi natura sibi vel deus attulit omne
 corpus res annuam tot dabit inde bona
 cum tamen ipe sui pferat acta laboris
 laus et vtrinq' simul perfida fallat eum
 cum nec fatum loquat' mundi puenit ad aures
 Nec sibi castus amor restat amoris opem